

Α' τραπέζι

Η Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO (2003): Ποια ερωτήματα θέτει, ποια ερωτήματα απαντάει;

Εισαγωγή –συντονισμός:Σταυρούλα -Βίλλυ Φωτοπούλου

Η Σταυρούλα - Βίλλυ Κ. Φωτοπούλου είναι πτυχιούχος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών. Εργάζεται από το 1996 στο Υπουργείο Πολιτισμού, όπου διορίστηκε ως απόφοιτος της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης. Διαθέτει μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών στη Σύγχρονη Ιστορία (ΕΚΠΑ, 2008) και στην Κοινωνική Λαογραφία (ΕΚΠΑ, 2011). Χειρίζεται άριστα την αγγλική γλώσσα και ικανοποιητικά τη γαλλική και την ισπανική. Είναι Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού από το 2014. Έχει εκπροσωπήσει το Υπουργείο Πολιτισμού σε Διεθνείς Οργανισμούς (UNESCO,ΕΕ), αναφορικά με θέματα αρμοδιότητάς της.

Ευάγγελος Καραμανές

Σπούδασε Αρχαιολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη Λαογραφία, Κοινωνική Ανθρωπολογία και Εθνολογία στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. και στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales Παρισίων. Είναι Διευθυντής Ερευνών στο Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, όπου υπηρετεί από το 2002, διευθύνων από το 2014. Έχει πραγματοποιήσει λαογραφικές αποστολές για επιτόπια έρευνα στη Δυτική Μακεδονία, τη Θεσσαλία κ.α. και δημοσιεύσει μελέτες κυρίως για θέματα υλικού πολιτισμού. Εργάστηκε για την ψηφιοποίηση και την τεκμηρίωση του Λαογραφικού Αρχείου και των συλλογών του Κέντρου, την ανάπτυξη δικτυακών πυλών και ψηφιακών αποθετηρίων και τη βελτίωση των υποδομών του. Έχει επιμεληθεί εκδόσεις και τόμους της Επετηρίδας του Κέντρου. Είναι μέλος συντακτικών επιτροπών ελληνικών και ξένων επιστημονικών περιοδικών.

Εκτενέστερο βιογραφικό:

<http://www.kentrolaografias.gr/el/content/βιογραφικό-ευάγγ-καραμανές>

Λάμπρος Λιάβας

Καθηγητής Εθνομουσικολογίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ. Σπούδασε νομικά στην Αθήνα, εθνολογία και εθνομουσικολογία στο Παρίσι, πιάνο, αρμονία και αντίστιξη, καθώς και βυζαντινή μουσική και δημοτικό τραγούδι με τον Σίμωνα Καρά. Συνεργάστηκε με τον Φοίβο Ανωγειανάκη στην ίδρυση του Μουσείου Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων, του οποίου και υπήρξε διευθυντής (1991-2014). Ως εθνομουσικολόγος, έχει αναπτύξει πολύπλευρη ερευνητική, εκπαιδευτική-επιμορφωτική και καλλιτεχνική δραστηριότητα, με στόχο την καταγραφή, μελέτη και διάδοση της ελληνικής μουσικής (λόγια, δημοτική, αστική, νεότερο και σύγχρονο τραγούδι). Έχει επιμεληθεί βιβλιογραφικές, δισκογραφικές και ηλεκτρονικές εκδόσεις, καθώς και εκθέσεις, συνέδρια, φεστιβάλ και συναυλίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχει ασχοληθεί με την οργάνωση αρχείων, με τη μουσική αρθρογραφία και τη μουσικοκριτική, καθώς και με την παραγωγή ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών για την παραδοσιακή μουσική («Το Αλάτι της Γης»). Στον χώρο του θεάτρου έχει ασχοληθεί με την έρευνα, τη συγγραφή κειμένων και τη μουσική επιμέλεια σε παραστάσεις αρχαίου δράματος, μουσικού θεάτρου, ελληνικής οπερέτας και σύγχρονου χορού.

Μάρλεν Μούλιου

Η Μάρλεν Μούλιου είναι Λέκτορας Μουσειολογίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και μέλος της Ειδικής Διδρυματικής Επιτροπής του ΔΠΜΣ «Μουσειακές Σπουδές». Είναι επίσης συντονίστρια των μουσειοπαιδαγωγικών δράσεων που πλαισιώνουν την Πανεπιστημιακή Ανασκαφή του Τμήματος στη θέση Πλάσι του Μαραθώνα. Από το 2016 είναι μέλος της Κριτικής Επιτροπής του European Museum of the Year Award και Αναπληρώτρια Πρόεδρος του UNIVERSEUM European Heritage Network. Από το 2010 έως το 2016 διετέλεσε Γραμματέας και Πρόεδρος του CAMOC. Από το 1997 έως το 2013 εργάστηκε ως αρχαιολόγος-μουσειολόγος στο Υπουργείο Πολιτισμού

(Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων). Σπούδασε Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και μετεκπαιδεύτηκε στο Τμήμα Μουσειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Leicester της Αγγλίας, όπου απέκτησε Master of Arts και Doctorate of Philosophy στη Μουσειολογία. Έχει δημοσιεύσει και επιμεληθεί πολυάριθμες μελέτες σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην ιστορία και σύγχρονη λειτουργία των μουσείων πόλεων, στον κοινωνικό ρόλο των μουσείων, στον νοηματικό μουσειακό σχεδιασμό και ερμηνεία υλικού και άυλου πολιτισμού, στη δημόσια αρχαιολογία, στην πανεπιστημιακή πολιτιστική κληρονομιά κ.ά. Είναι ιδρυτικό μέλος της Συντακτικής Ομάδας του επιστημονικού περιοδικού Τετράδια Μουσειολογίας και του περιοδικού CAMOCnews.

Βασιλική Χρυσανθοπούλου

Η Βασιλική Χρυσανθοπούλου γεννήθηκε στην Αθήνα και είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α., ενώ διδάσκει και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο Πρόγραμμα Σπουδών στον Ελληνικό Πολιτισμό. Σπούδασε ελληνική φιλολογία στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού και διδακτορικού τίτλου στην Κοινωνική Ανθρωπολογία από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης Αγγλίας.

Έχει εργασθεί ως Ερευνήτρια στο Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών και έχει συνεργαστεί με τα Πανεπιστήμια Αιγαίου και Ιωαννίνων. Υπήρξε επισκέπτρια ερευνήτρια και υπότροφος του National Europe Centre, Australian National University (2004) και του Ιδρύματος Fulbright στο University of South Florida-St. Petersburg (2016). Έχει διεξαγάγει επιτόπιες έρευνες στην Αρκαδία, στην Κάρπαθο, στο Καστελλόριζο, στη Ρόδο, και στις κοινότητες των νησιών αυτών στην Αυστραλία, καθώς και στη δωδεκανησιακή παροικία του Τάρπον Σπρινγκς στη Φλόριντα της Αμερικής.

Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα και τα δημοσιεύματά της αναφέρονται στη μελέτη της μετανάστευσης και της διασποράς, της μνήμης και της ταυτότητας, του

διαδικτύου, της τελετουργίας και του συμβολισμού, του υλικού πολιτισμού, της προφορικής ιστορίας και λογοτεχνίας και της ιστορίας, της θεωρίας και των εφαρμογών της Λαογραφίας. Επιμελήθηκε τη δίγλωσση έκδοση του Κέντρου Ερεύνες της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών με θέμα *Δημοτικά τραγούδια από τη Βυτίνα Αρκαδίας/ Folk Songs from Vytina, Arcadia*, του εθνομουσικολόγου Σωτηρίου Τσιάνη (Αθήνα, 2013). Πρόσφατα εξέδωσε βιβλίο για την ιστορία και την ταυτότητα των Καστελλοριζίων της διασποράς της Αυστραλίας, με τίτλο *Τόποι μνήμης στην καστελλοριζιακή μετανάστευση και διασπορά από τις εκδόσεις Παπαζήση*. Το βιβλίο τιμήθηκε με το Βραβείο Μοσκόβη του Δήμου Αθηναίων για βιβλία με θέμα από τα Δωδεκάνησα για το 2017.

Είναι μέλος διεθνών και ελληνικών επιστημονικών εταιρειών (της International Society for Ethnology and Folklore, της International Association for Southeast European Anthropology, της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, της Ελληνικής Εταιρείας Εθνολογίας, της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών Δωδεκανήσου, κ. ά.) και μέλος του Συμβουλίου του Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού, με έδρα την Κάρπαθο. Συμμετέχει ως αναπληρωματικό μέλος με συμβουλευτικό ρόλο στην Εθνική Επιτροπή για την εφαρμογή της Σύμβασης για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Από τον Ιούνιο του 2018 είναι Διευθύντρια του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α.

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη: Αντίθεση, αναγκαία συνύπαρξη ή συνεργασία;

Εισαγωγή –συντονισμός: Γιάννης Ν. Δρίνης

Ο Γιάννης Ν. Δρίνης έχει σπουδάσει Ιστορία και Λαογραφία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και Κοινωνική Ανθρωπολογία (Master of Arts) στο Πανεπιστήμιο του Kent at Canterbury της Μεγάλης Βρετανίας. Το 2013 αναγορεύτηκε σε διδάκτορα Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Εργάζεται στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού ως λαογράφος, προϊστάμενος στο Τμήμα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων.

Ρέα Κακάμπουρα

Η Ρέα Κακάμπουρα είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λαογραφίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι Διευθύντρια του *Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών* και του *Εργαστηρίου Κοινωνικών Επιστημών* του ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην έρευνα των πολιτιστικών συλλόγων και στη διαχείριση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στη σύγχρονη εποχή, στις αφηγήσεις ζωής και τη βιογραφική μέθοδο, σε θεωρητικά ζητήματα των λαογραφικών σπουδών, στη διαπολιτισμική και διαθεματική διδακτική του λαϊκού πολιτισμού στην εκπαίδευση. Έχει δημοσιεύσει τα βιβλία: *Ανάμεσα στο αστικό κέντρο και τις τοπικές κοινωνίες: Οι σύλλογοι της επαρχίας Κόνιτσας στην Αθήνα*, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Κόνιτσας, 1999. *Αφηγήσεις Ζωής. Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρονη λαογραφική έρευνα*, διάδραση, Αθήνα 2011. *Ιστορικά και Λαογραφικά Μελετήματα: Ερευνητικές και Εκπαιδευτικές διαστάσεις*, (επιμέλεια του τόμου σε συνεργασία με τον Χ. Μπαμπούνη), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2014. *Οπτική εθνογραφία και εκπαίδευση: Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές προτάσεις*, εκδ. πεδίο, Αθήνα 2018 (σε συνεργασία με την Ο.-Ε. Κασσαβέτη).

Ανδρομάχη Οικονόμου

Σπούδασε Ιστορία και Αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στη συνέχεια Εθνολογία και την Κοινωνική Ανθρωπολογία με υποτροφία του ΙΚΥ στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (Παρίσι) από όπου έλαβε το 1991 το διδακτορικό της. Εργάστηκε ως προϊσταμένη του Τμήματος Μουσείων του Πολιτιστικού Τεχνολογικού Ιδρύματος ΕΤΒΑ (σήμερα ΠΙΟΠ) (1988-2002) και δίδαξε Κοινωνική Ανθρωπολογία στο Τμήμα ΙΑΚΑ στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (2001-2003).

Εργάζεται ως Διευθύντρια Ερευνών στο Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών (από το 2003) και διδάσκει στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (από το 2007). Είναι αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Εθνολογίας (2018-2020).

Έχει συγγράψει βιβλία και μελέτες σε ζητήματα του υλικού πολιτισμού, της οικονομικής ανθρωπολογίας, της μουσειολογίας, του μετασχηματισμού των αγροτο-ποιμενικών κοινωνιών κ.ά.

Χριστόδουλος Ρίγγας

Ο Χριστόδουλος Ρίγγας είναι προϊστάμενος της Υπηρεσίας Ερευνητικών και Εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΠΙΟΠ. Είναι Ιστορικός, με ΜΑ στην Ευρωπαϊκή Ιστορία από το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο της Αθήνας (2006). Αποτελεί τον κύριο συντονιστή των ερευνητικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων του Ιδρύματος σχετικά με τη βιομηχανική και πολιτιστική κληρονομιά της χώρας και τα πολιτιστικά τοπία. Είναι Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του ΠΙΟΠ, συντονίζοντας την οργάνωση και εφαρμογή του πιστοποιημένου κατά EMAS, ISO 14001 και 50001 Συστήματος Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης του Ιδρύματος και την υλοποίηση των περιβαλλοντικών προγραμμάτων του, καθώς και Υπεύθυνος για ζητήματα Εταιρικής Υπευθυνότητας του ΠΙΟΠ.

Γιάννης Τσιαούσης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1965. Πτυχιούχος & διδάκτορας της Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Κρήτης. Επιμελητής στη Χειρουργική Κλινική του Royal Infirmary του Εδιμβούργου & μεταδιδακτορικός υπότροφος στο Παν/μιο του Εδιμβούργου (1998-2000). Χειρουργός σε διάφορα Νοσοκομεία της Αθήνας το διάστημα 2001-2013. Έκτοτε και μέχρι σήμερα Επίκ. Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Κλινικό, ερευνητικό και συγγραφικό έργο εστιασμένο στη χειρουργική του

πεπτικού συστήματος και τον καρκίνο, με εθνικές και διεθνείς τιμητικές διακρίσεις. Γραμματέας της Εταιρείας Μελέτης του Καρκίνου του Πεπτικού Συστήματος & μέλος του ΔΣ του Μουσείου Ιατρικής του Παν/μίου Κρήτης. Ιδιαίτερα δραστήριος σε θέματα πολιτισμού και πολιτιστικής κληρονομιάς και επικεφαλής της πρωτοβουλίας για την ίδρυση του Σωματίου Φίλοι Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής « Άνθη της Πέτρας», του οποίου είναι Πρόεδρος από την ίδρυσή τους (2013) μέχρι σήμερα.